

Rioolvalle De Heeg Rapportage

Onderzoek en Statistiek – November 2023

Gemeente Maastricht

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Methode	4
2.1. Opzet	5
2.2. Benaderingswijze	6
3. Resultaten	7
3.1. Respons	8
3.2. Frequentie ratten gezien	11
3.3. Locatie ratten gezien	12
3.4. Toe- of afname	13
3.5. Gedrag	14
4. Verantwoording	18
5. Bijlage	20

1. Inleiding

Achtergrond

Na een succesvolle pilot in Nazareth met de “smart rioleringsval” zijn een jaar geleden ook rattenvallen in De Heeg geplaatst. Er zijn twee manieren om de vallen in te zetten: (1) blijvend met gatekeepers of (2) “hoppen”, het periodisch verplaatsen van vallen.

Een nieuwe pilot met dit begeleidende onderzoek helpt bepalen hoeveel rioolvallen nodig zijn voor een goed resultaat (een beheersbare situatie en minder overlast voor bewoners). Het onderzoek bestaat uit een 0- en een 1-meting. Deze rapportage gaat over de resultaten van de 0-meting. De rapportage van de 1-meting zal in juni 2024 gepubliceerd worden.

Onderzoeksvragen

Het primaire doel van dit onderzoek is om inzicht te krijgen in de beleving van inwoners van De Heeg en het gedrag dat relevant is voor verdere bestrijding van rattenoverlast. Uit deze hoofddoelstelling worden de volgende onderzoeksvragen afgeleid:

1. Hoe vaak hebben inwoners van de betreffende gebieden ratten gezien?
2. Hebben inwoners het gevoel dat het aantal ratten is veranderd in de afgelopen tijd?
3. Wat voor dingen doen inwoners (niet) die rattenoverlast kunnen voorkomen?

Methoden

In week 43 en 44 van 2023 zijn enquêteurs langs geweest in de gebieden en hebben zij bewoners ondervraagd. Ook is een oproep op social media gedaan om een online vragenlijst in te vullen. 760 mensen hebben de vragenlijst volledig ingevuld.

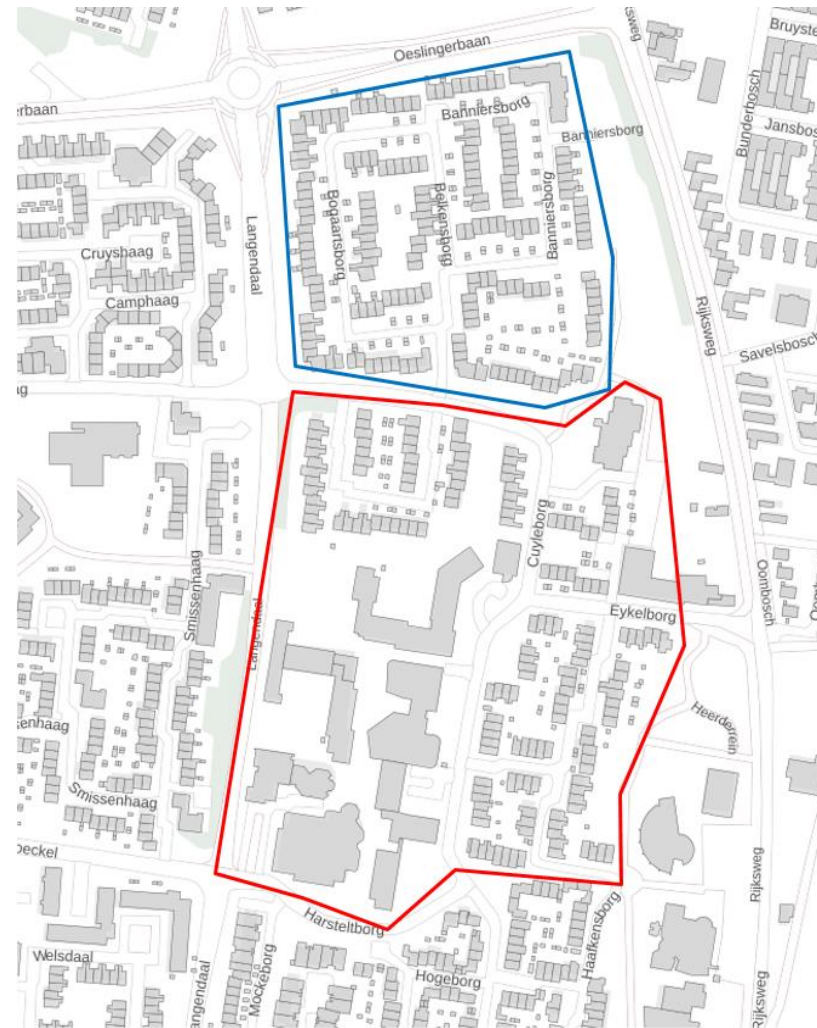
2. Methode

2.1 Opzet

Voor het onderzoek zijn drie gebieden gedefinieerd. In gebied 1 (omringd met blauwe lijn) zijn vallen geplaatst van 01-07-2023 tot en met 15-11-2023. In gebied 2 (omringd met rode lijn) zijn vallen geplaatst vanaf 15-11-2023. De vallen in gebied 2 blijven ongeveer 6 maanden staan.

De rest van de buurt De Heeg valt onder gebied 3, dit gebied wordt in de rest van het onderzoek De Heeg (overig), of de overige gebieden van De Heeg genoemd. In dit gebied zijn gedurende de loop van het onderzoek geen vallen geplaatst.

- Gebied 1 (blauw)
- Gebied 2 (rood)

2.2 Benaderingswijze

In overleg met de opdrachtgever is een online vragenlijst opgesteld waarin de onderzoeksvragen zijn uitgewerkt.

In week 43 en 44 van 2023 zijn enquêteurs langs woonadressen in de gebieden in De Heeg gegaan. De nadruk is gelegd op huis-aan-huis bezoeken met enquêteurs, omdat een eerdere pilot in Nazareth heeft uitgewezen dat huis-aan-huis enquêtes een betrouwbaarder beeld geven van de ervaren rattenoverlast dan online enquêtering (mensen die geen overlast ervaren zijn minder geneigd om te reageren op online enquêtes).

Bij inwoners die niet thuis waren is een kaartje achtergelaten met een QR-code naar de online enquête. Om de respons verder te bevorderen is op de Facebookgroep van De Heeg ook een uitnodiging voor het onderzoek geplaatst.

Gemeente Maastricht

Fijn dat u meedoet!

De bruine rat wordt in veel Nederlandse steden steeds vaker gezien en veroorzaakt regelmatig overlast. Hoe zit dat in De Heeg?

Hierna volgen 5 vragen over wat u merkt van rattenoverlast in uw buurt. Ook als u zelden of nooit overlast ervaart, vragen wij u om mee te doen. Alleen zo krijgen we een compleet beeld. Uw antwoorden worden vertrouwelijk verwerkt.

Oké, starten maar!

3. Resultaten

3.1 Respons - aantallen

In totaal hebben 760 mensen de vragenlijst volledig ingevuld. Om betrouwbare uitspraken te doen voor ieder gebied, was per gebied een minimale respons nodig:

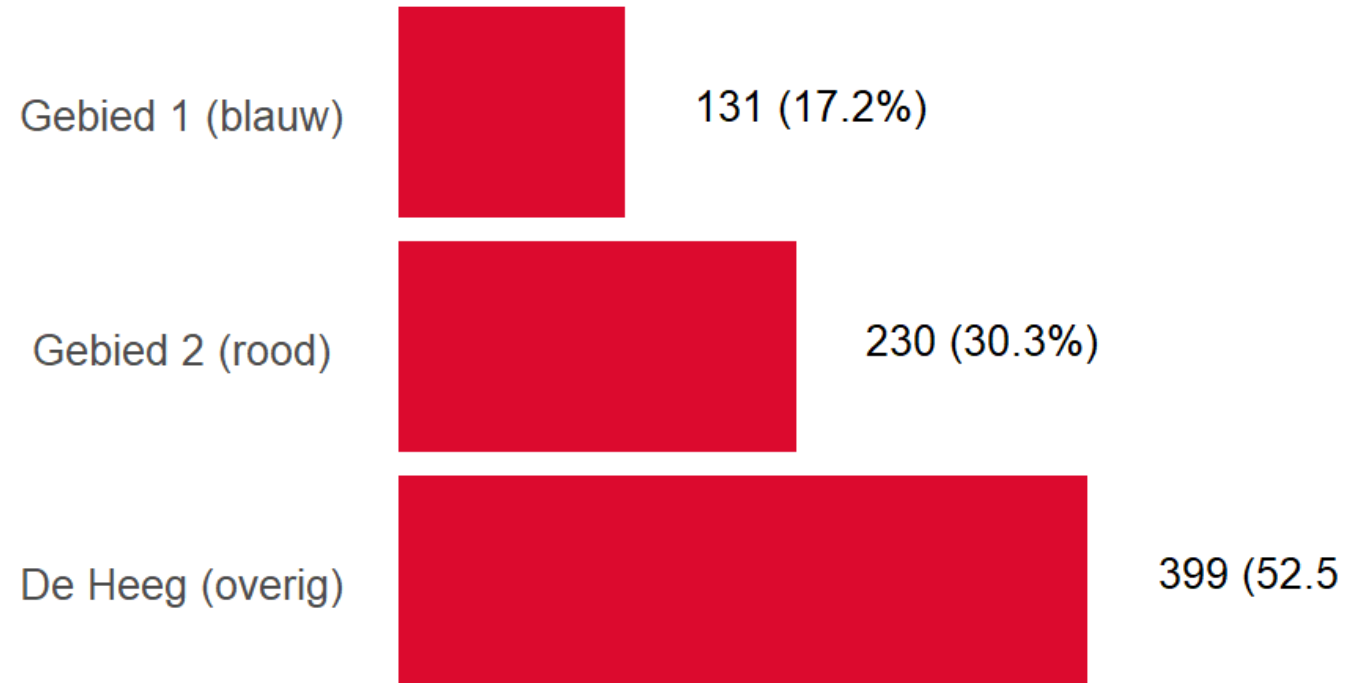
Gebied 1 (blauw): 109

Gebied 2 (rood): 175

De Heeg: 334

In alle drie de gebieden hebben genoeg mensen op de vragenlijst gereageerd om betrouwbare uitspraken te kunnen doen over de antwoorden die zij hebben gegeven.

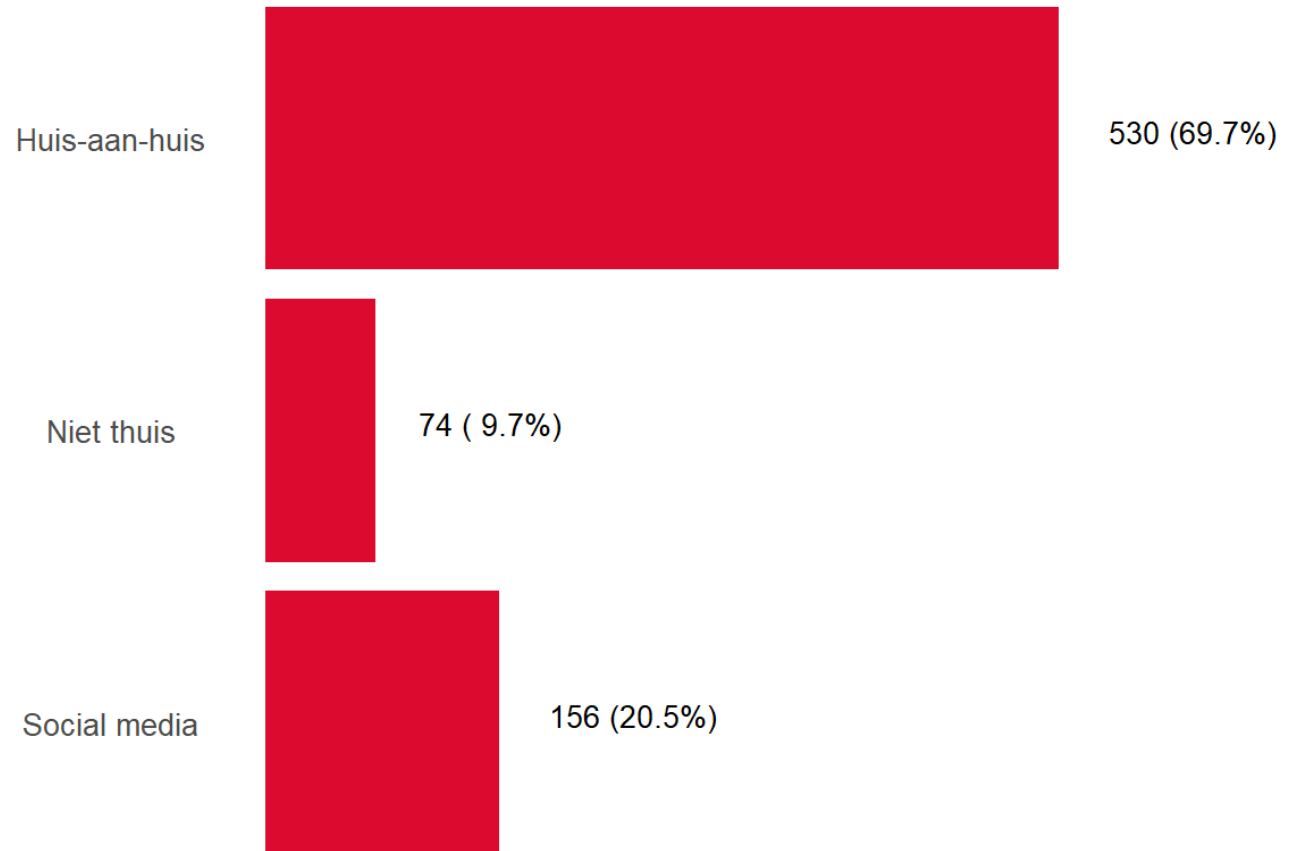
Respondenten per gebied (n=760)

3.1 Respons - kanaal

Van de 760 mensen die de vragenlijst hebben ingevuld, hebben 533 mensen de huis-aan-huis enquête ingevuld. 74 mensen hebben gereageerd op de 'niet-thuis' kaartjes en hebben een digitale versie van de vragenlijst ingevuld. 156 mensen hebben gereageerd op de digitale vragenlijst.

Respondenten per kanaal (n=760)

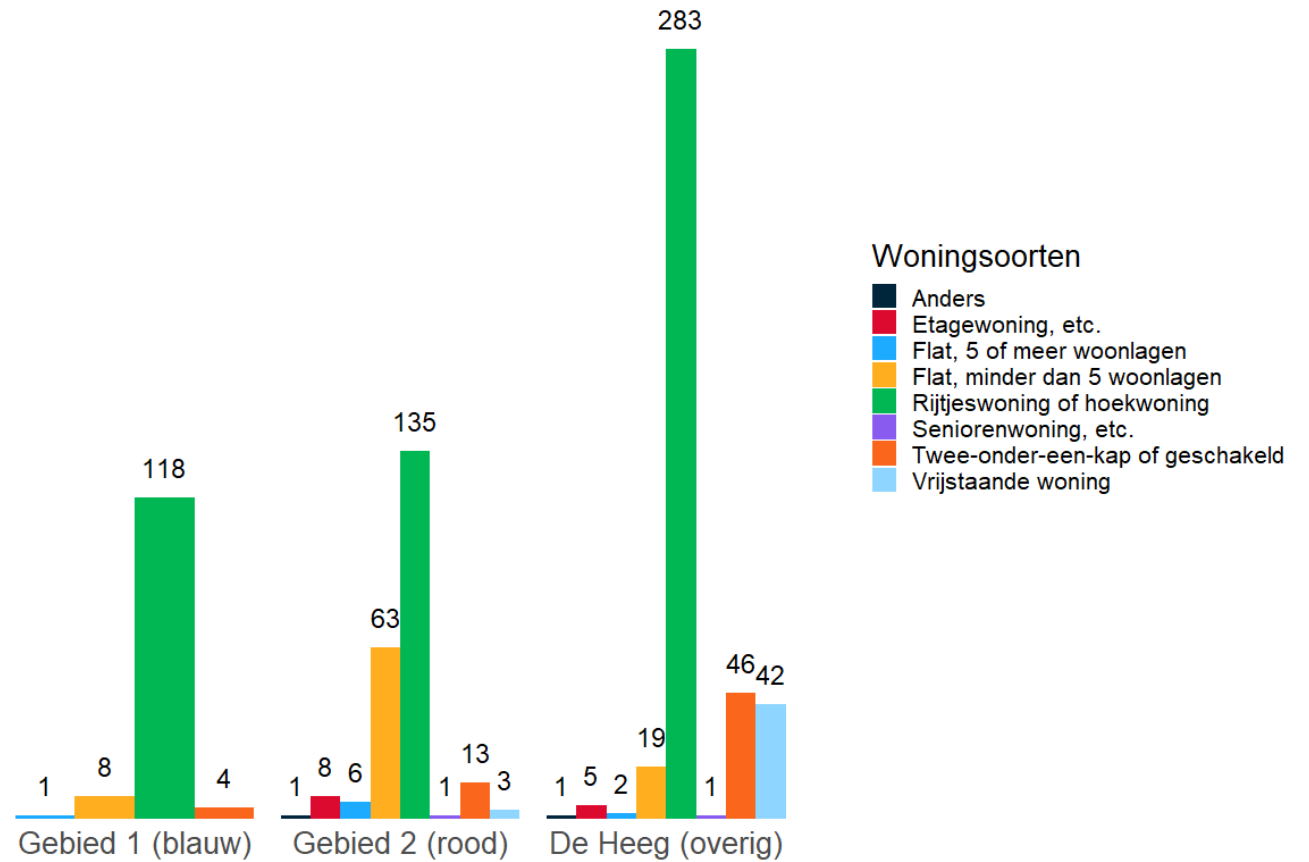

3.1 Respons - woningsoorten

Van de respondenten woont in alle gebieden het grootste aandeel in rijtjes- of hoekwoningen. In gebied 2 woont een aanzienlijk deel in flats met minder dan 5 woonlagen (63). In het overige gebied van De Heeg woont een deel van de respondenten in twee-onder-een-kap of geschakelde woningen (46) of in vrijstaande woningen (42).

De beleving van rattenoverlast kan verschillen tussen mensen die in hoogbouw en in laagbouw wonen. Verschillen tussen deze twee groepen worden in '3.6 Hoogbouw versus laagbouw' in een tabel weergegeven.

Woningsoorten in de verschillende gebieden (n=760)

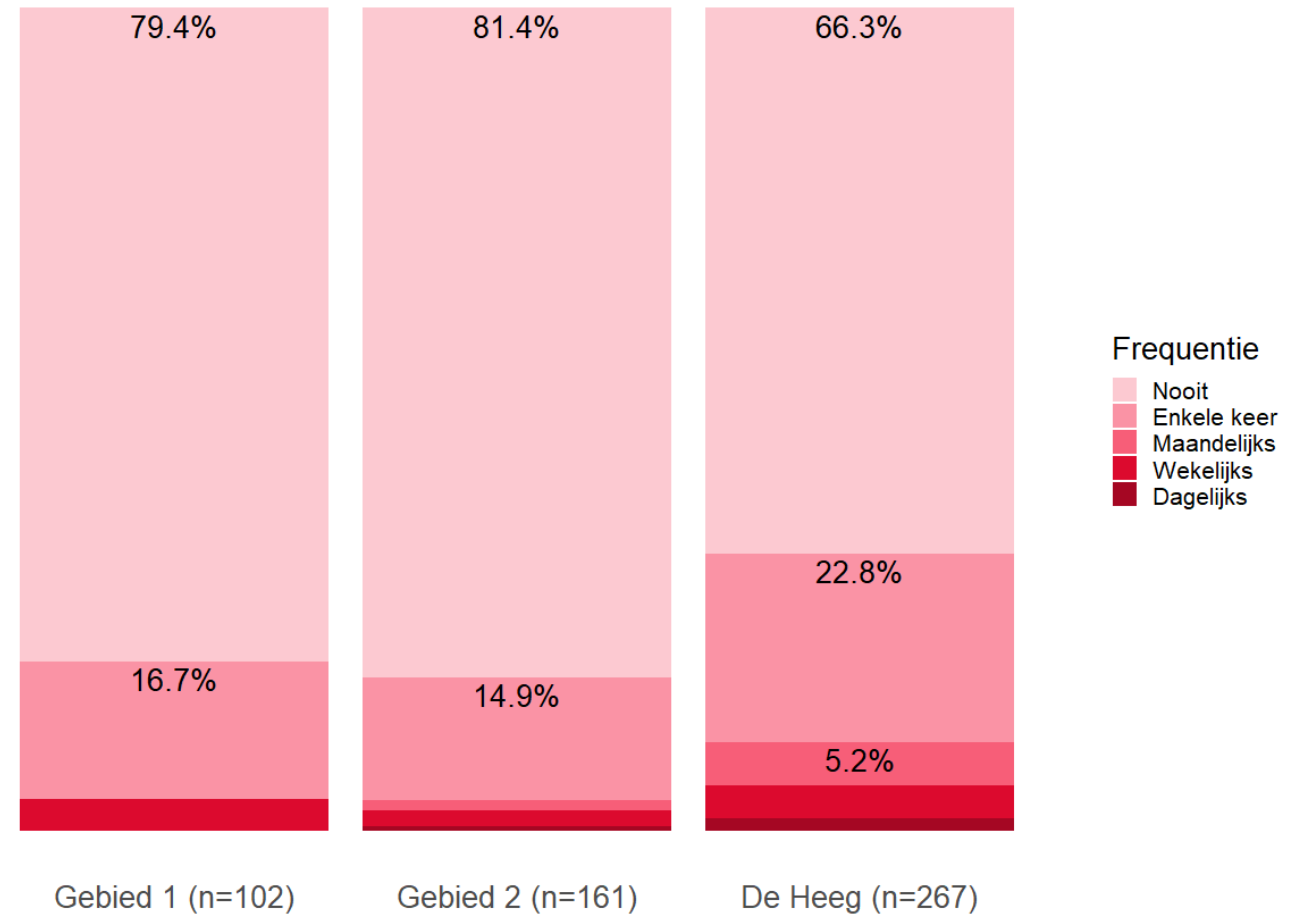
3.2 Frequentie ratten gezien

Voor deze grafiek zijn alleen de huis-aan-huis enquêtes meegenomen. Tijdens analyse is gebleken dat het percentage “dagelijks ratten gezien” veel groter was bij de respondenten die gereageerd hebben op de social media oproep. Deze groep draagt voor deze grafiek niet bij aan een representatief beeld.

Twee derde van de respondenten heeft nooit ratten in hun buurt gezien. Het aandeel inwoners dat maandelijks of vaker ratten ziet is in de overige gebieden van De Heeg 10.9%. In gebied 1 is het aandeel inwoners dat maandelijks of vaker ratten ziet 3.9% en in gebied 2 3.7%.

Verschillen tussen mensen die in hoogbouw en laagbouw wonen worden in ‘3.6 Hoogbouw versus laagbouw’ in een tabel weergegeven.

Hoe vaak heeft u in de afgelopen 6 maanden ratten in uw buurt gezien? (n=530)

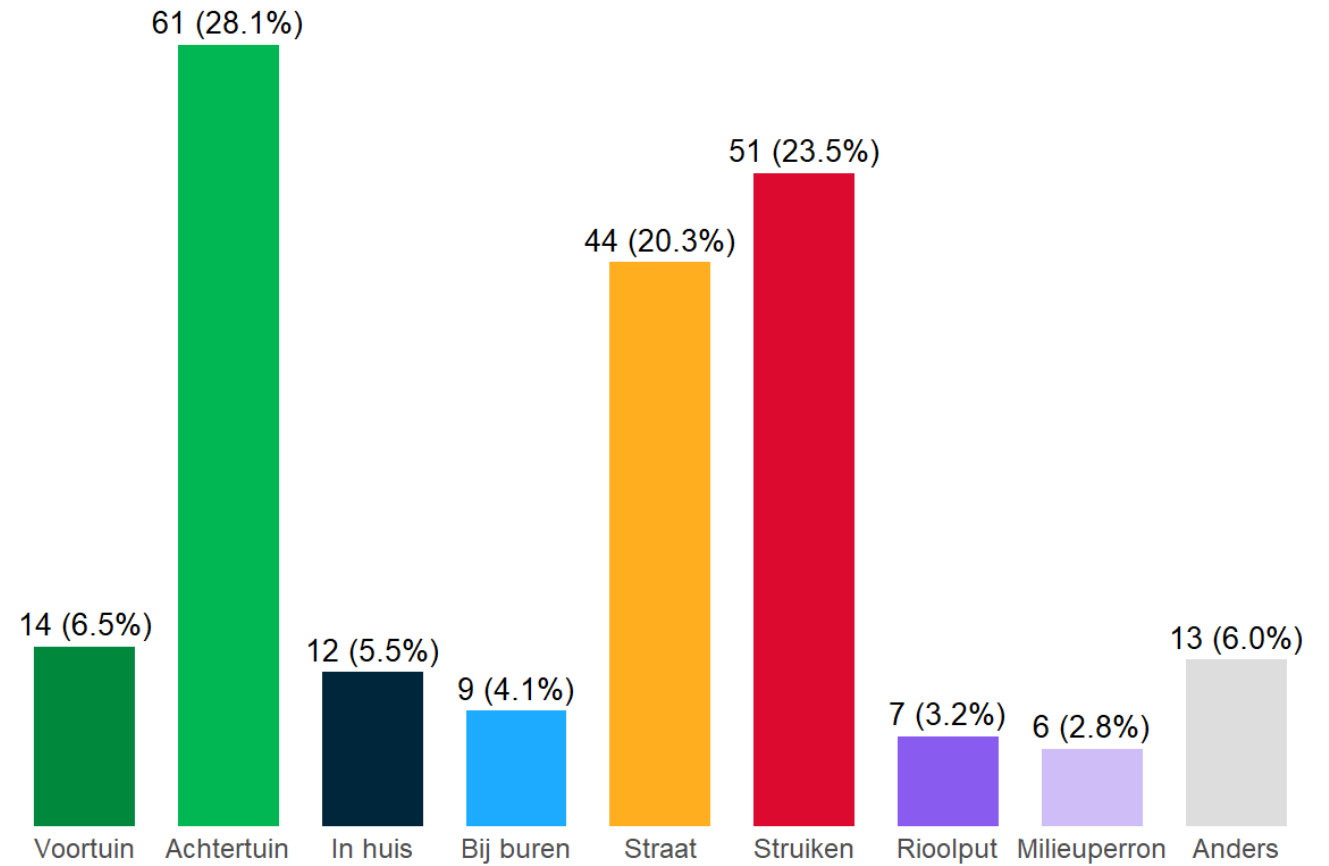

3.3 Locatie ratten gezien

Voor deze grafiek zijn alleen de huis-aan-huis enquêtes meegenomen. Er zijn per gebied te weinig mensen die een enkele keer of vaker ratten hebben gezien om de locatie per gebied weer te geven.

Over alle gebieden in De Heeg worden ratten het vaakst in de achtertuin (28.1%), in struiken (23.5%) en op straat (20.3%) gezien.

Waar heeft u onlangs ratten gezien? (n=141)

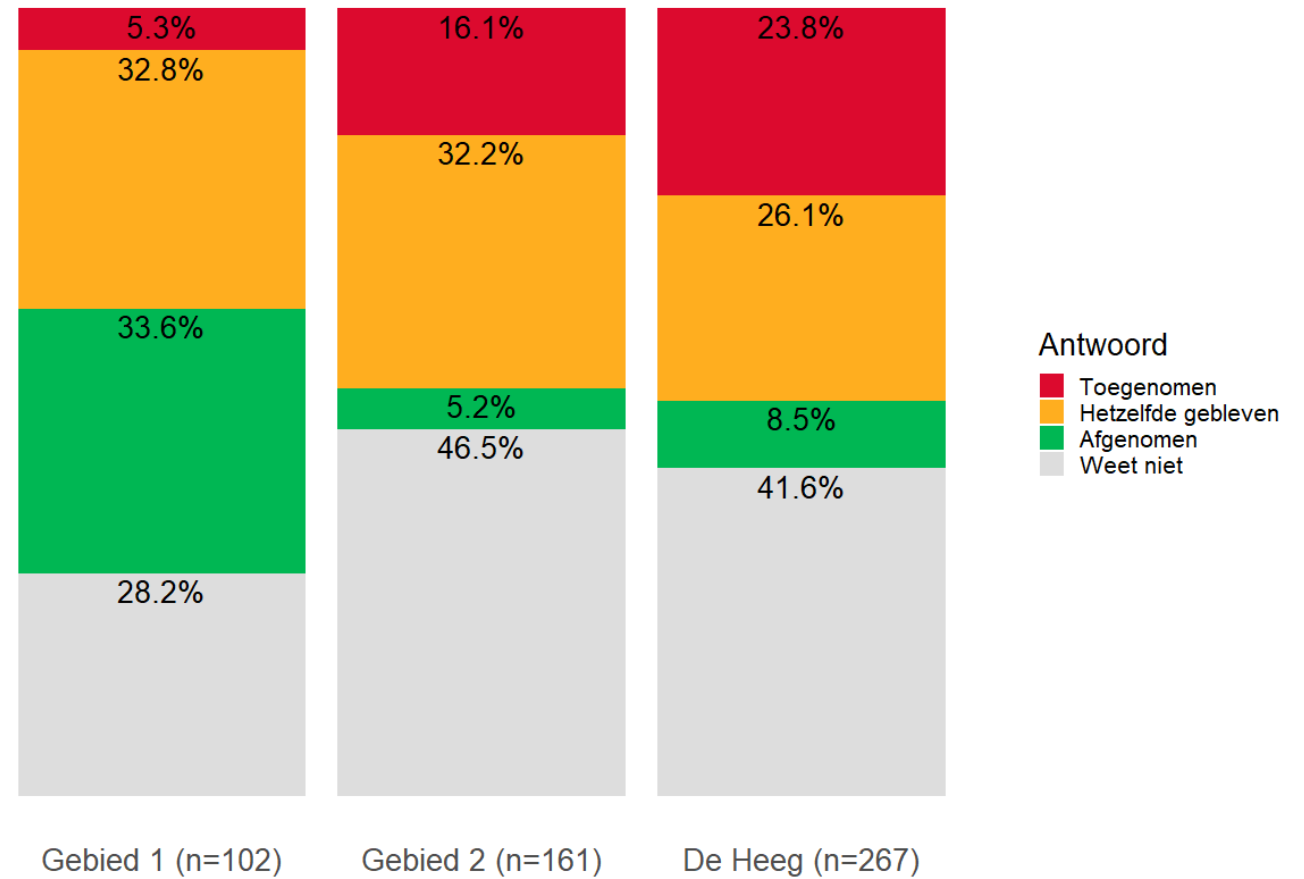

3.4 Toe- of afname

Voor deze grafiek zijn alleen de huis-aan-huis enquêtes meegenomen.

In gebied 1 zeggen mensen significant vaker dat zij het gevoel hebben dat het aantal ratten in de buurt is afgenomen in de laatste 6 maanden (38.8%). In gebied 2 en in de overige gebieden van De Heeg geven mensen relatief vaker aan dat zij niet weten hoe het aantal ratten is veranderd (respectievelijk 46.6% en 44.6%).

Heeft u het gevoel dat het aantal ratten in uw buurt in de afgelopen 6 maanden is toe- of afgenomen? (n=530)

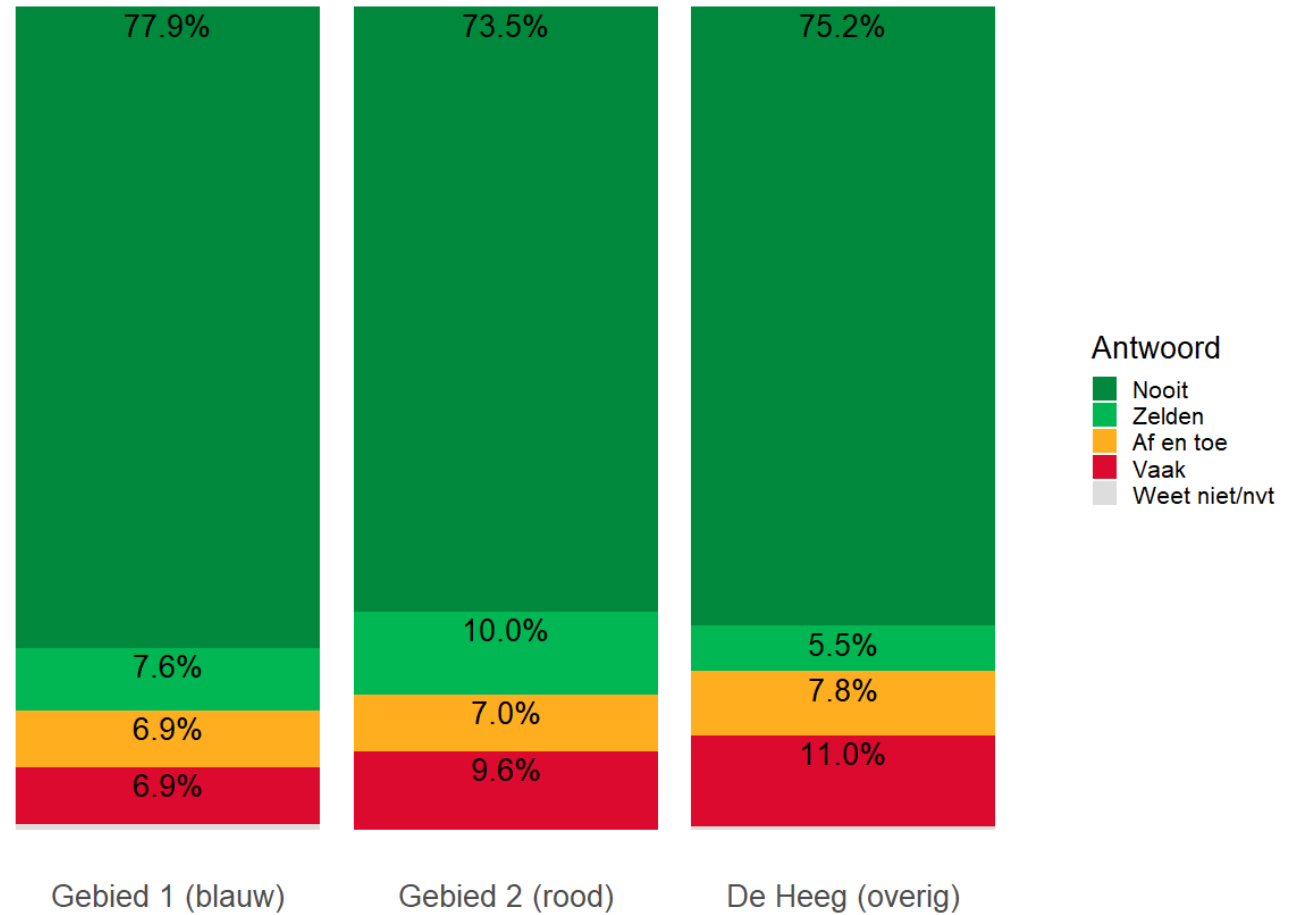

3.5 Gedrag – restzakken

Op de vraag of men wel eens restzakken buiten laat staan antwoorden mensen over de verschillende gebieden niet significant verschillend. In alle drie de gebieden geeft ongeveer drie kwart van de mensen aan dat zij nooit restzakken (te lang) buiten laten staan. Ongeveer 8% van de mensen geeft aan af en toe restzakken buiten te laten staan en 10% geeft aan vaak restzakken buiten te laten staan.

Verschillen tussen mensen die in hoogbouw en laagbouw wonen worden in '3.6 Hoogbouw versus laagbouw' in een tabel weergegeven.

Laat u wel eens restzakken buiten staan? (n=760)

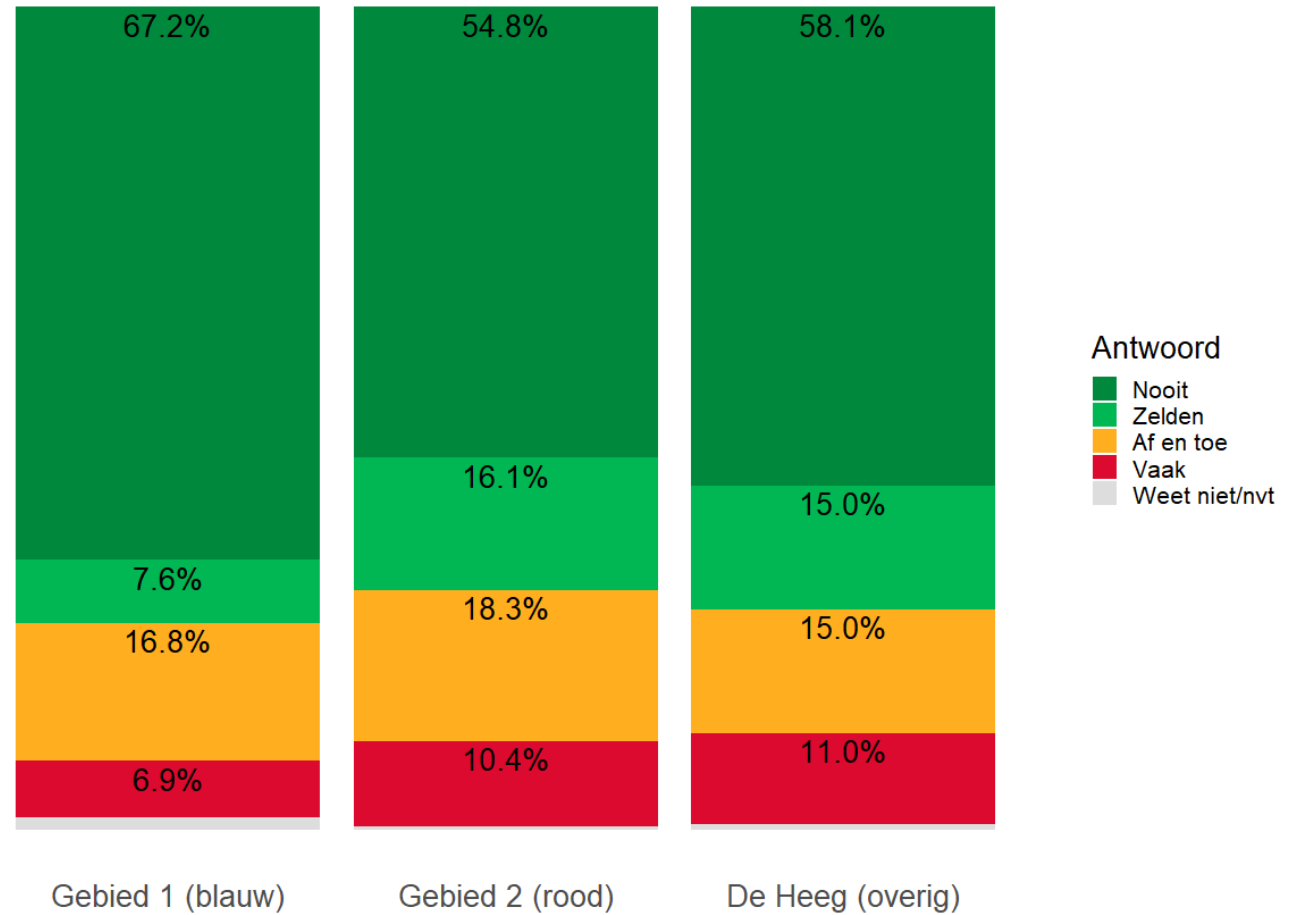

3.5 Gedrag - etensresten

Op de vraag of men wel eens etensresten in de restzak gooit antwoorden mensen over de verschillende gebieden niet significant verschillend. In alle drie de gebieden geeft ongeveer drie kwart van de mensen aan nooit of zelden etensresten in de restzak te gooien. Ongeveer 15% van de mensen geeft aan af en toe etensresten in de restzak te gooien en ongeveer 10% geeft aan etensresten vaak in de restzak te gooien.

Verschillen tussen mensen die in hoogbouw en laagbouw wonen worden in '3.6 Hoogbouw versus laagbouw' in een tabel weergegeven.

Gooit u wel eens etensresten in de restzak? (n=760)

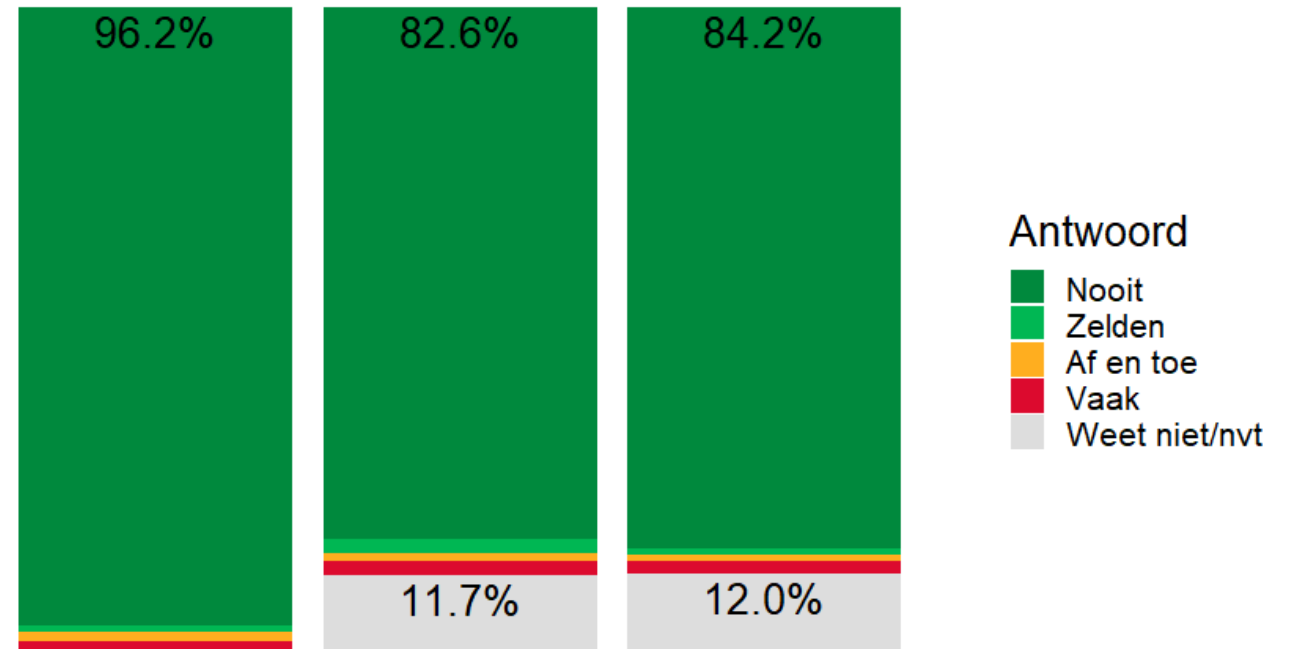

3.5 Gedrag - huisdiervoer

In gebied 2 en de overige gebieden van De Heeg kiezen mensen significant vaker voor de antwoordoptie “Weet niet/n.v.t.”. Als er gecompenseerd wordt voor deze antwoordoptie zijn er geen significante verschillen tussen gebieden.

Verschillen tussen mensen die in hoogbouw en laagbouw wonen worden in ‘3.6 Hoogbouw versus laagbouw’ in een tabel weergegeven.

Laat u wel eens voer voor huisdieren buiten staan? (n=760)

Gebied 1 (blauw) Gebied 2 (rood) De Heeg (overig)

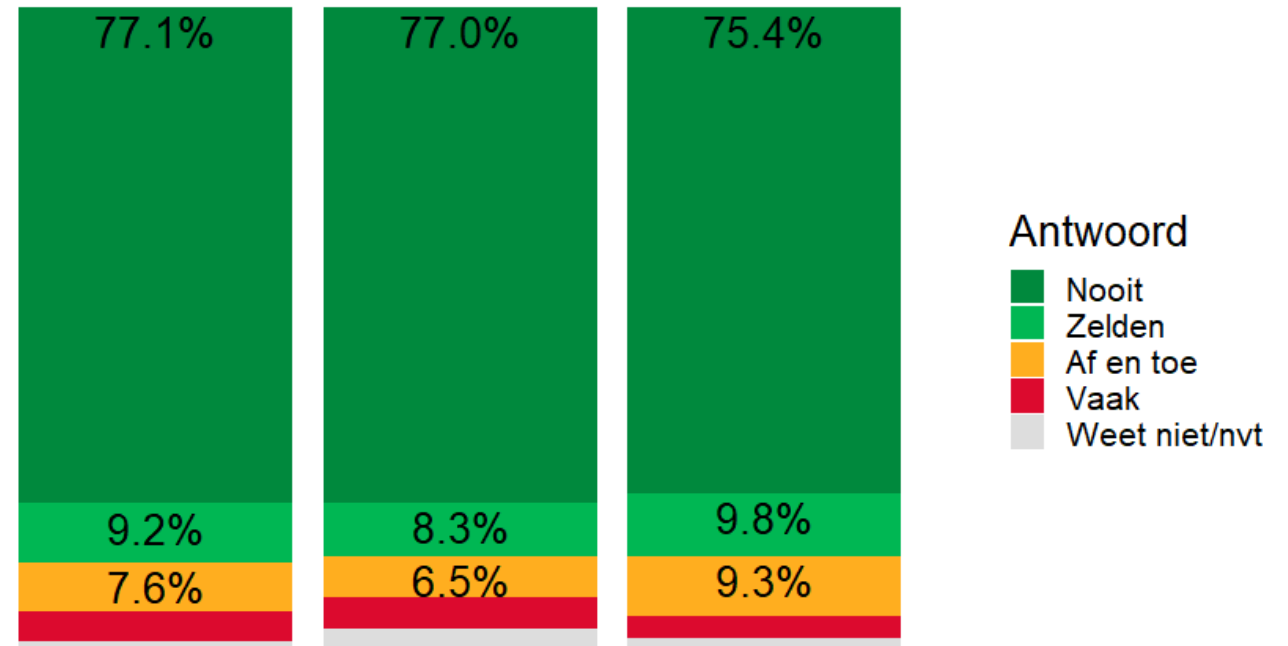

3.5 Gedrag – grof afval

Op de vraag of men wel eens grof afval in de tuin laat liggen antwoorden mensen over de verschillende gebieden niet significant verschillend. In alle drie de gebieden geeft meer dan 80% van de mensen aan nooit of zelden grof afval in de tuin te laten liggen. Minder dan 5% geeft aan vaak grof afval in de tuin te laten liggen.

Verschillen tussen mensen die in hoogbouw en laagbouw wonen worden in '3.6 Hoogbouw versus laagbouw' in een tabel weergegeven.

Laat u wel eens grof afval in uw tuin liggen? (n=760)

Gebied 1 (blauw) Gebied 2 (rood) De Heeg (overig)

3.6 Hoogbouw versus laagbouw

Om te kijken wat het effect is van wonen in hoogbouw ten opzichte van wonen in laagbouw op het zien van ratten en gedrag, zijn in de tabel hiernaast de verschillen weergegeven.

In laagbouw ziet men vaker ratten (8.0% maandelijks of vaker) dan in hoogbouw (2.9% maandelijks of vaker).

Ook in het gedrag zijn enkele verschillen te zien. Met name bij het weggooien van etensresten in de restzak is te zien dat mensen die in hoogbouw wonen dit vaker doen (43.4% af en toe tot vaak) dan mensen die in laagbouw wonen (28.0% af en toe tot vaak).

	Hoogbouw (n=69)	Laagbouw (n=461)
Ziet maandelijks tot dagelijks ratten in de buurt	2.9%	8.0%
Laat af en toe of vaak restzakken buiten staan	20.3%	17.6%
Gooit af en toe of vaak etensresten in de restzak	43.4%	28.0%
Laat af en toe of vaak voer voor huisdieren buiten staan	1.4%	3.7%
Laat af en toe of vaak grof afval in de tuin liggen	5.8%	12.7%

4. Verantwoording

Verantwoording

Opdrachtgever	Gemeente Maastricht
Onderzoekspopulatie	Eén persoon per adres in de buurt De Heeg
Onderwerp	Rioolvallen De Heeg
Methodiek	Digitale vragenlijst
Veldwerkperiode	Week 43 en 44 van 2023
Uitzet	Huis-aan-huis enquêtering en online
Respons	763

5. Bijlage

5.1 Open antwoorden – soort woning

In wat voor soort woning woont u? Anders: (open antwoorden)

- Halfvrijstaand
- hoekwoning
- Hoekwoning
- Bungalow
- Boven woning
- hoekwoning
- Hoekwoning
- Bungalow
- Hoekhuis
- Single House

5.1 Open antwoorden – locatie ratten gezien

Waar heeft u deze ratten gezien? – Anders: (open antwoorden)

- Garage op zolder
 - Ergens achter de tuinen van de sleuteldaal
 - Meegenomen door kat
 - In mijn auto
 - Zolder garage
 - Brandgang
 - Roserije, Bushalte en winkelcentrum
 - Brandgang
 - volkstuin in de Heeg
 - Plek waar afvalzakken gestald worden
 - In de brandgang
 - Brandgang
 - Naast de woning in de groenstrook langs de weg
 - In de buurt van de kinderboerderij
 - Dode rat gevonden onder de motorkap van mijn auto
 - Balkon
 - Bijnier winkelcentrum jumbo
 - In de schuur
 - In het hok
 - Ze zitten in de struiken rondom de flats van de roserije bij de parkeergarage van blok c
 - Bij de afvalzakken aan straat
 - Groen gebied achter de trappendaal . Waar heel veel mensen hun afval dumpen en de gemeente het pas na enkele weken doet opruimen !!
- In de kelder van het flat
 - Brandgang
 - In de vijver
 - Rattenvanger in de voortuin, rijns is hier geweest
 - In de berging
 - perkjes
 - Bij Mac Donalds

Team

Onderzoek & Statistiek

Heeft u vragen of opmerkingen over deze rapportage?

De onderzoeker(s) van O&S staan u graag te woord:

onderzoekenstatistiek@maastricht.nl